

Bokhandlerforeningen. Årsberetning 2010

Innhold

Innhold.....	1
Bokhandleråret 2010.....	2

Om Bokhandlerforeningen	3
Kjerneområder for Bokhandlerforeningen	3
Generalforsamlingen.....	4
Styremøter	4
Valgkomitéen	4
Administrasjonen	4
Medlemmer	5
Kjeder	5
Utsalgssteder.....	5
Andre bransjekontakter.....	5
Internasjonale kontakter.....	5

Rammevilkår og avtaleverk.....	6
Bokavtalen	6
Bransjeråd	6
Litteraturabonnement.....	7

Samfunnskontakt og politisk påvirkning.....	8
Bokhandlerforeningen i mediebildet.....	8

Digitalisering og e-bøker.....	9
---------------------------------------	----------

Litterære priser og stipend	10
Bokhandlerprisen.....	10
Forfatterstipend	11
Bjørnsonstipendet.....	11
Rivertonprisen	11

Felles bokprosjekter.....	12
Leselystaksjonen	12
Verdens bokdag	12
Gavekort	12
Oslo bokfestival	13

Bransjestatistikk, undersøkelser og analyser.....	14
Boklista 15 på topp i 2010	15
Økonomiske nøkkeltall	16
Innkjøpsstatistikk	17
Forbrukerundersøkelser	19

Fagskolen for bok og papir.....	21
--	-----------

Bransjeinformasjon og annen medlemsservice	22
Aktiv hjemmeside	22
Bokforum	22
Medlemsfortegnelsen	22
Bok & samfunn - www.bokogsamfunn.no	22

Utvalg og representasjon 2010.....	23
---	-----------

Bokhandleråret 2010

17.desember ble en fornyet Bokavtale med påfølgende forskrift besluttet i Kongen i statsråd. Fastpris på fagbøker ble inkludert, men kun for to år. 2010 var året bransjen fikk over 120.000 mennesker til Oslo bokfestival, og hvor over 81 prosent av landets skoler deltok i bransjens felles Leselystaksjon.

Bransjen gikk ut av 2010 med større visshet om fremtidige rammevilkår enn da man gikk inn i året. Søknaden om ny Bokavtale ble fremmet for regjeringen i juni 2009, men den ble ikke sendt på høring før i 2010. Kulturministeren inviterte partene i avtalen til orienteringsmøte i forkant med påfølgende pressekonferanse. Her ble det gjort klart at gruppe 2, fagbøker, ikke var inkludert og at fastprisen skulle bortfalle allerede fra 2011. Intenst påvirkningsarbeid i samarbeid med studenter, forfattere, forleggere og flere resulterte i at fagbøker ble inkludert i den endelige forskriften. Dog kun for en toårsperiode og med samme fastprisperiode som allmenbok. E-bøker og lydbøker ble inkludert i avtalen, mens mva-fastsettelsen på e-bøker skal sees i sammenheng med Mediestøtteutvalgets arbeid.

2010 var et bokår på det jevne, men hvor man i Norge klarer å opprettholde stabilitet i motsetning til mange andre land i Europa. 2010 er året hvor Borders UK går konkurs, og hvor det blir synlig at om en bokhandler kjede blir borte er det mer sannsynlig at totalsalget faller enn at andre bokhandler klarer å sikre de samme kundene.

Synovates desembermåling viste at den fysiske bokhandelen har styrket sin sterke stilling som det mest foretrukne stedet å kjøpe bøker. 57 prosent av befolkningen har kjøpt en eller flere bøker siste tre måneder mot 55 prosent i 2009. Det er den høyeste målingen som er registrert siden 2002. Totalt oppgir 74 prosent av befolkningen at de har kjøpt en eller flere bøker siste året, en økning på 4 prosent fra i 2009.

Litteraturpolitisk samarbeidsforum

Bransjen har arbeidet mer sammen og håndtert felles utfordringer mer i fellesskap. Litteraturpolitisk samarbeidsforum ble stiftet 2009. Samarbeidet inkluderer Den norske Forfatterforeningen, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen. I løpet av 2010 har forumet arbeidet for å sikre en helhetlig Bokavtale. Forumet arrangerte felles møte med Kulturkomiteen våren 2010 hvor Bokundersøkelsen og e-bøker var blant temaene. Forumets formidlingsutvalg har foreslått flere tiltak som det gjenstår å få finansiert. Andre viktige tema har vært mva-fritak for e-bøker og andre lands litterære systemer herunder boklover eller litteraturløver.

Mva-fritaket må være uavhengig av format

Finansdepartementet har klargjort at mva-fritaket på bøker ikke gjelder uavhengig av format. Kulturdepartementet besluttet i løpet av våren 2010 at mva og e-bøker skulle sees i sammenheng med Mediestøtteutvalgets arbeid. I statsbudsjettet for 2011 fremmet Finansdepartementet forslag for å sikre norske aktører mot konkurranse fra utenlandske aktører. Et system for innkreving av mva for utenlandske aktører skal tre i kraft 1. juli 2011, og er innført i flere EU-land. Bokhandlerforeningen mener primært at en bør ha en teknologinøytral definisjon av mva-fritaket, slik at parallelle utgivelser fritas. Hensikten med mva-fritaket er å bevare det norske språket – en begrunnelse som kanskje er viktigere enn noen gang. Målet er å gi leseren tilgang til bredden av e-bøker på norsk. Videreutviklingen av den nasjonale e-bokdatabasen har vært viktig, og målet er å starte salg av e-bøker våren 2011. Ordningen legger til rette for en felles nasjonal bokhylle, "Bokska", og er en webapplikasjonsbasert løsning.

Vellykket Oslo bokfestival

Helgen 17.-19.september arrangerte Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen Oslo bokfestival for første gang. Et stort arbeid ble lagt ned i forberedelser for å sikre et godt program og salgstelt på Karl Johan. Over 120.000 mennesker besøkte festivalen, og hvor bare medieomtaleverdien for bransjen er beregnet til over 12 millioner kroner. Prosjektet er treårig.

Leselyst med lesekviss på NRK

Årets store Leselystaksjon ble åpnet samtidig med Oslo bokfestival, og over 2700 skoler var påmeldt. Årets aktivitet var kviss tilrettelagt for alle klassetrinn, og hvor de eldste trinnenenes finaler ble sendt på NRK Superkviss. Bok til alle inngikk som en del av aksjonen.

2010 har vært et arbeidskrevende og lærerikt år, hvor hovedfokus naturlig nok har vært å sikre medlemmenes fremtidige rammevilkår. Fornytt Bokavtale skaper noe mer ro inn i 2011. Samtidig er det viktig å opprettholde "trykket" for å sikre både fortsatt fastpris for fagbøker, og bidra til en fremtidsrettet litteraturpolitikk også når det gjelder e-bøker.

Hilsen Randi S. Øgrey, direktør

Om Bokhandlerforeningen

Bokhandlerforeningen ivaretar bokhandlernes interesser, og arbeider for å styrke litteraturen og bokas plass i samfunnet.

Bokhandlerforeningen ivaretar bokhandlernes interesser, og arbeider for å styrke litteraturen og bokas plass i samfunnet. Et desentralisert og landsdekkende nett av bokhandler sikrer lik og rik tilgang til litteratur i hele landet, og at boka selges i utsalgssteder med høy kompetanse og god faglig veiledning.

Bokhandlerforeningen representerer over 600 bokhandler med over 3500 ansatte. 90 prosent av landets bokhandler, inkludert samtlige bokhandlerkjeder, er medlem i foreningen. Medlemmene varierer fra de største kjedebokhandlerne til små, uavhengige bokhandler.

Kjerneområder for Bokhandlerforeningen

- Rammevilkår og avtaleverk.
- Samfunnskontakt (media) og politisk påvirkning.
- Bransjestatistikk, undersøkelser og analyser (dokumentasjon).
- Bransjeinformasjon & annen medlemsservice.

Generalforsamlingen

Generalforsamling for Den norske Bokhandlerforening ble avholdt fredag 28. mai 2010 på Radisson SAS Lillehammer Hotel i forbindelse med foreningens årsmøtearrangement. Forsamlingen representerte 180 stemmer inkl. fullmakter (korrigeret for 10 prosent - regelen). Totalt var det 23 personer til stede, i tillegg til administrasjonen. Generalforsamlingen 2011 skal avholdes onsdag 8.juni.

Under "Åpen post" var temaet: "Bokhandelen; back to basic" og digitalisering, hvor henholdsvis Mats Ahlström (Djursholms bokhandel, Sverige), Arild Bjørn-Larsen (leder Digitaliseringsutvalget og rektor på Fagskolen), Magnus Rudolfsen (prosjektleder 07-gruppen) og Kathrine Wegge (prosjektleder i Leselystaksjonen) hadde innlegg.

Fagdag – Bokavtalen og fremtid

Fagdagen har utviklet seg til å bli en viktig faglig- og sosial møteplass i bokbransjen. Tema i 2010 var *En fremtidsrettet bokbransje – utfordringer og muligheter*. Seminaret hadde 186 deltakere, hvorav 27 var bokhandlere som var til stede i regi av Merkur-programmet. Bokhandelens forfatterstipend ble utdelt under åpningen av fagdagen.

Styret

På Generalforsamlingen 28. mai 2010 ble Siri J. Strømmevold, Tynset Bokhandel, enstemmig gjenvalgt til styreleder. Styret hadde etter 28. mai 2010 følgende sammensetning:

- Styreleder: Siri J. Strømmevold, Tynset Bokhandel/Fri Bokhandel
Vara: Ivar Tøsti, Per Magnussen Bok og papir/Fri Bokhandel
- Nestleder: Anne-Regine Bakstad, Tanum Bokhandel
Vara: Eva Svoldal, Tanum Bokhandel
- Nils Sund, Norli Gruppen
Vara: Tor Johansen, Norli Gruppen
- Anne S. Posner, Studia/Unipa
Vara: Ståle Åbotsvik, Akademisk Kvarter/Unipa
- Stian Gundersen, Libris (til 20.10.2010)
Morten Aas, Libris (fra 30.11.2010)
Vara: Morten Aas, Libris (til 20.10.2010)
- John Tørres Thuv, Ark
Vara: Nina Ulvnes, Ark
- Rune Nicolaisen, Notabene
Vara: Sissel Nicolaisen, Notabene
- Lars-Ove Hammer, Haugen Bok
Vara: Harald Haugen, Haugen Bok

Styremøter

Styret (DnB-forening og DnB-service) har avholdt 7 styremøter. Direktøren er styrets faste sekretær. Det ble protokollført 59 saker. De viktigste sakene er omtalt i årsmeldingen.

Valgkomitéen

Valgkomitéen består av Martin Antonsen (leder), Anne Bjørg Røed og Mette Reke.

Administrasjonen

Arbeidsfordelingen i administrasjonen gjenspeiler de prioriterte aktivitetsområdene for foreningen. I 2010 var det følgende bemanning i Bokhandlerforeningens sekretariat:

Randi S. Øgrey	Direktør
Anne Schiøtz	Rådgiver
Elin Øy	Rådgiver (90 prosent)
Sidsel Henriksen	Konsulent (90 prosent)
Ingeborg Ekre	Regnskapsansvarlig (90 prosent)
Kathrine Wegge	Prosjektleder Bok til alle/ (60 prosent)
Christina Cook Dalberg	Leselystaksjonen (40 prosent)

Siri J. Strømmevold, styreleder i Bokhandlerforeningen.

89 prosent av landets befolkning bor i en kommune som har en eller flere bokhandler.

Medlemmer

Bokhandlerforeningens medlemmer hadde 656 utvalg pr. 31.12. 2010. 24 butikker ble åpnet /reåpnet i 2010 og 22 butikker ble nedlagt/utmeldt/oppkjøpt.

Kjeder

Notabene er den kjeden som utgjør den største andelen av medlemsmassen. I den siste femårsperioden har Notabene vokst fra 113 til 144 utvalgssteder. Størst endringer i 2010 var det i Unipa. 41 butikker meldte seg ut, deriblant Akademika, Studia og SiT Tapir, hvorav Akademika dannet egen kjede, bestående av 15 butikker. Andelen kjedefrie butikker representerte derfor pr. 31.12. 51 butikker – 23 flere enn i 2009, mens Unipa ble redusert til 14 medlemmer.

Tabellen viser hvordan antall utvalgssteder for de ulike kjedene og kjedefrie har utviklet seg de siste 5 år.

Utsalgssteder

Antall per kjede	2006	2007	2008	2009	2010
Akademika	12	14	14	14	15
Ark	85	88	93	101	102
Fri Bokhandel	128	117	113	115	117
Kjedefri	52	53	56	56	49
Libris	129	124	123	126	120
Norli	70	70	70	60	58
Notabene	113	130	137	135	144
Tanum	31	28	32	33	36
Unipa	17	15	15	13	12
Total	637	639	653	653	653

Tabellen viser antall utvalgssteder per 31.12.2010. Med utvalgssteder mener vi her hovedbutikker, filialer, nettbokhandlere, hyllemeter og skolebokutvalg.

Bokhandlerforeningen har god kontakt med andre sentrale aktører i bokbransjen. Gjennom Litteraturpolitisk samarbeidsforum møtes ledere i Den norske Forfatterforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Den norske Forleggerforening og Bokhandlerforeningen jevnlig. Tema for 2010 var bl.a.e-bøker, bokavtalen, litteraturformidling, litteraturabonnementene og boklov.

!les

Bokhandlerforeningen sitter i styret til !les. Foreningen !les arbeider aktivt for et bredt, omfattende og varig engasjement for boklesing i Norge. Bokhandlerforeningen deltok i ansettelse av ny daglig leder i !Les.

Internasjonale kontakter

EBF & IBF

Bokhandlerforeningen er medlem i European Booksellers Federation (EBF) og i International Booksellers Federation (IBF). EBF og IBF har felles sekretariat i Brussel. Foreningene arbeider aktivt for at kulturhensyn skal være overordnet økonomiske hensyn i forhold til vurdering av konkurranse innen boksalg, og for mva-frihet på bøker. I dette arbeidet inngår nær kontakt med EU-kommisjonen og EU-parlamentet. Bokhandlerforeningen deltar aktivt i EBFs arbeid og sitter i EBFs styre (executive committee). EBF er en viktig arena for god kontakt med andre lands foreninger og for erfaringsutveksling. Bokhandlerforeningen påtok seg i juni å bidra til utforming av en prosess for å sikre bedre samarbeid mellom den europeiske og internasjonale bokhandlerforeningen hvor målet var å spre ressurser og samarbeide mer (felles styre m.m). Den felles forretningsplanen ble enstemmig vedtatt på generalforsamlingen i oktober. Digitalisering av innhold er et viktig tema som EBF har satt på agendaen de siste årene i tillegg til mva-fritak og åndsverk.

Nordisk kontakt

De nordiske foreningene har god kontakt på e-post ved behov. Vi møtes også uformelt i samband med styremøter i EBF og på bokmessen i Frankfurt. Det er et mål å følge utviklingen i våre nordiske søsterland tettere i 2011.

Andre bransjekontakter

Rammevilkår og avtaleverk

Fast bokpris er avgjørende for å bevare og skape utviklingsmuligheter for norsk litteratur og at denne er tilgjengelig over hele landet.

Bokavtalen

Den nye Bokavtalen mellom Den norske Forleggerforening og Bokhandlerforeningen trådte i kraft 1. januar og varer ut 2014. Bokavtalen har til hensikt å legge forholdene til rette for å styrke bøkernes posisjon i Norge gjennom å:

- Fremme kultur og kunnskapsformidling, stimulere leseinteresse og kunnskapstilegnelse og bidra til å styrke norsk språk og skriftkultur.
- Bidra til å opprettholde og sikre norsk bokutgivelse med bredde i emner og kvalitet, og øke respekten for opphavsretten.
- Fremme salg av bøker i begge målformer gjennom en rasjonell distribusjon og et effektivt, landsdekkende bokhandlernet, slik at tilgjengelighet og valgfrihet for forbrukerne ivaretas.
- Legge til rette for virksom konkurranse om utvalg, utgivelser og tilgjengelighet.

Fastprisen er avtalens bærebjelke. I den nye Bokavtalen har partene etter regjeringsbehandlingen justert Bokavtalen slik at den harmonerer med unntaksforskriften. Det innebærer at fagbøkers fastprisperiode settes til utgivelsesåret og frem til 1. mai året etter. Også lydbøker og e-bøker gis fastpris i det nye unntaket.

Den faste bokprisen på skjønnlitteratur, faglitteratur og sakprosa er avgjørende for å bevare og skape utviklingsmuligheter for norsk litteratur og sørge for at denne er tilgjengelig over hele landet.

Den nye Bokavtalen ble godkjent i kongen i statsråd 17. desember 2010, og trådte i kraft 1. januar 2011. Avtalen er fremtidsrettet og den tar opp i seg nye bokmarkeder som lydbøker og e-bøker. Forutsigbare rammer er avgjørende for å sikre at bransjen på en god måte mestrer overgangen fra dagens bokmarked til fremtidens bokmarked hvor e-boken og andre digitale publiseringsformat vil ha en viktigere rolle.

Alle salgskanaler skal avstå fra å benytte kjøp av fastprisbøker til opptjening av lojalitets- eller medlemsfordeler i sine ulike bonusprogram, og alle salgskanaler skal avstå fra å tilby pakker, hvor andre bøker inngår, knyttet til kjøp av fastprisbøker. Det siste og viktige nye elementet er de nye litteraturabonnementene som trådte i kraft i mai 2009. Mer om de nye litteraturabonnementene på side 7.

Bransjeråd

Det er i tråd med Bokavtalen opprettet et bransjeråd som består av leder og direktør i Forleggerforeningen og leder og direktør Bokhandlerforeningen. Rådet har i 2010 hatt 4 møter, det siste møtet var utvidet med hhv. nestleder og styremedlem.

Litteraturabonnement

Litteraturabonnementene sikrer at innkjøpsbøkene blir tilgjengelige i flere bokhandler.

Litteraturabonnement

De nye litteraturabonnementene har nå vært gjennom sitt første hele virkeår. Litteraturabonnementene er viktige i byggingen av en sterk og mangfoldig norsk litteratur. Med de nye abonnementene tar bokhandlere og forleggere mer kulturpolitisk ansvar. De nye abonnementene sikrer at flere av innkjøpsbøkene fra Norsk kulturråd blir tilgjengelige i bokhandelen. Som motytelse får bokhandlerne bedre betingelser på de bøkene de tar inn. Over 480 bokhandlere har i dag et litteraturabonnement. Fordelinger per. 31.12.2010 ser slik ut:

Litteraturabonnement	
Breddeabonnement	51
Kulturabonnement	277
Distriktsabonnement	142
Fagbokabonnement	13
Totalt	483

Ansvar for oppfølging og rapportering av titler og antall ligger hos Forleggerforeningen. For 2010 forligger denne oversikten over antall bøker som har gått ut i de ulike abonnementene i automatisk ordning:

Antall titler fordelt på abonnement i 2010			
	FS	SD	SUM
Breddeabonnement	1137	1522	2659
Distriktsabonnement	192	97	289
Fagbokabonnement			
Kulturabonnement	296	247	543

Følgende fire litteraturabonnement er tilgjengelig:

Breddeabonnement: Omfatter ett eksemplar av alle nye titler i bokgruppe 3, 4, 5 og 6 (sakprosa, skjønnlitteratur, billigbøker og verk) utgitt av medlemsforlagene. Breddeabonnement gir 74 prosent førsteeksemplarrabatt av bokens faste utsalgspris.

Kulturabonnement: Omfatter samtlige bøker utgitt av medlemsforlagene som er oppmeldt til innkjøpsordningene administrert av Norsk kulturråd. Kulturabonnement gir 72 prosent førsteeksemplarrabatt av bokens faste utsalgspris. Kulturabonnement gir anledning til å kjøpe førsteeksemplarer utover selve abonnementet til 70 prosent rabatt i bokgruppe 3-6.

Fagbokabonnement: Omfatter bøker i bokgruppe 2 (lærebøker og profesjonslitteratur) utgitt av medlemsforlagene. Ordningen med tilpassede fagbokabonnement videreføres. Fagbokabonnement gir 70 prosent førsteeksemplarrabatt av bokens faste utsalgspris. Fagbokabonnement gir ikke anledning til å kjøpe førsteeksemplarer utover bøker i bokgruppe 2.

Distriktsabonnement: Omfatter bøker som er påmeldt i innkjøpsordningene fra bokgruppene 4.1 og 4.3 (norsk skjønnlitteratur for voksne og norsk skjønnlitteratur for barn & ungdom) fra medlemsforlagene. Distriktsabonnement gir 70 prosent førsteeksemplarrabatt av bokens faste utsalgspris. Distriktsabonnement gir anledning til å kjøpe førsteeksemplarer utover selve abonnementet med 70 prosent rabatt i bokgruppe 3-6. Abonnementet tilbys de minste bokhandlerne og begrenses oppad til å gjelde for inntil 1/3 av det totale antall bokhandlere med hovedkjøp i bokgruppe 3-6, dvs. ca. 200 bokhandlere.

Sortimentsrabatt: Sortimentsrabatt gis til bokhandler med abonnement. Sortimentsrabatten er på 2 prosent og beregnes av bokhandelens samlede bruttinnkjøp (utover førsteeksempelret) av bøker til ordinær pris og ordinære betingelser innenfor bokgruppe 3, 4, 5 og 6. For fagbokabonnement gis sortimentsrabatt kun for innkjøp i bokgruppe 2.

Samfunnskontakt og politisk påvirkning

Foreningen har i løpet av året hatt bred politisk kontakt med representanter for Storting, regjering og flere departement.

Politiske møter

2010 har vært et aktivt politisk år hvor det har vært flere møter i samband med søknad om fornyet Bokavtale, mva for e-bøker og finansiering av Leselystboka (tidligere Bok til alle).

Våren 2010 ble det avholdt flere møter med kulturminister Anniken Huitfeldt og andre i politisk ledelse. Kulturministeren deltok under åpningen av Oslo bokfestival, åpningen av Leselyststasjonen, og hun delte også ut årets Bokhandlerpris. Litteraturpolitisk samarbeidsforum har hatt møte med politisk ledelse i Finansdepartementet hvor tema var e-bøker og mulighet for mva fritak for parallellutgivelser.

I samband med høringen om ny Bokavtale møtte vi politisk ledelse i Fornyingsdepartementet. Det har dessuten vært møter med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet for å sikre fortsatt midler til Bok til alle og andre leseaksjoner. Bokhandlerforeningen har hatt både formelle og utformelle møter og samtaler med statssekretærer og rådgivere i regjeringsapparatet gjennom året.

Kontakten med Stortingets kulturkomité har gjennom året vært god med både felles møter og møter med enkeltrepresentanter og fraksjoner. Gjennom Litteraturpolitisk samarbeidsforum inviterte vi en samlet Kulturkomité til møte våren 2010 hvor et hovedfokus var Bokundersøkelsen. Sammen med foreningen !Les har vi hatt møte med Kunnskapskomiteen i samband med statsbudsjettet 2011 for å sikre fortsatt midler til leselysttiltak.

Dok 8 forslag om mva fritak for e-bøker

FrPs representanter fremmet forslag om mva-fritak for e-bøker våren 2010. Bokhandlerforeningen deltok på Finanskomiteens høring og leverte også høringsnotat i anledning saken. Forslaget ble vedlagt protokollen da det ble behandlet i Stortinget. I debatten slo finansminister Sigbjørn Johnsen fast at det var naturlig å se mva og e-bøker i sammenheng med Mediestøtteutvalgets arbeid.

Høring – arbeid for fortsatt fastpris fagbøker

Regjeringens forslag om å fjerne fortsatt fastpris på fagbøker i Bokavtalen medførte behov for stor grad av politisk kontakt og samarbeid med berørte organisasjoner. Gjennom e-post, møter og gode høringssvar hvor studentorganisasjoner, forfattere, forleggere og

bokhandler samarbeidet sikret en at fagbøker igjen ble inkludert i Bokavtalen, dog kun for en to års periode.

I statsbudsjettet for 2011 varslet Finansdepartementet innføring av en ordning for å sikre at også aktører fra utlandet som selger inn i det norske markedet betaler mva på e-bøker. Forslag skulle sendes på høring våren 2011 og ordningen innføres 1. juli 2011.

MERKUR-Bok

MERKUR-Bok er et kompetanseprogram for bokhandlere i distriktene, i regi av Kommunal- og regionaldepartementet. MERKUR-programmet ble videreført i 2010 med nye grupper bokhandler i vest og midt-Norge. Opplegget består av 4 samlinger over ett år med minst ett konsulentbesøk og en markedsundersøkelse. Ca 70 bokhandler har deltatt i Merkur-bok programmet så langt. Nytt i 2010 var MERKUR-boksamling på Lillehammer i samband med bransjens fagdag og foreningens generalforsamling. 15 MERKUR-bokhandlere deltok på samlingen. www.merkur.no

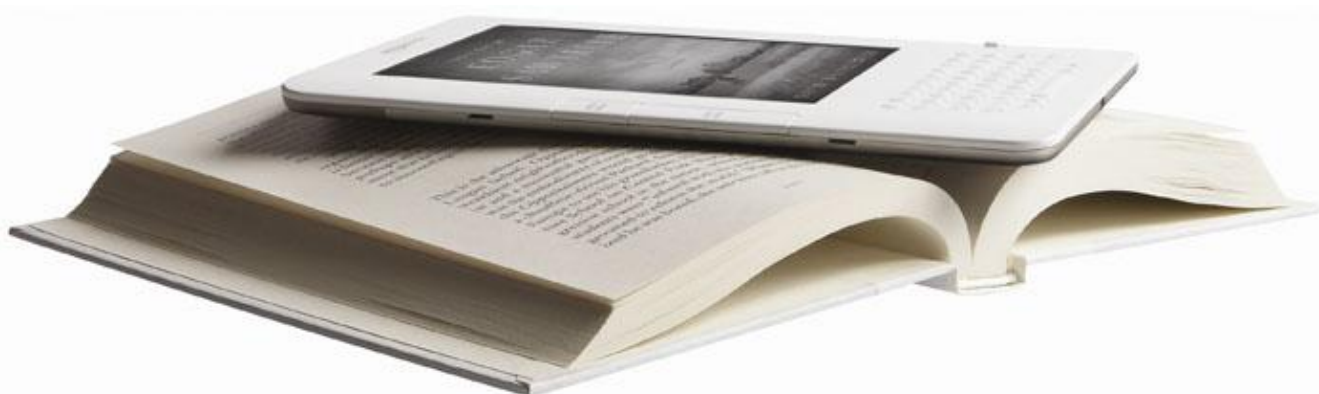
Bokhandlerforeningen i mediebildet

Det er et mål at Bokhandlerforeningen skal være en synlig aktør og delta i den offentlige debatten. I tillegg til å stille opp i intervju og bistå med fakta og tall, er det et mål å ha en godt oppdatert nettside med mest mulig informasjon om foreningens aktiviteter og bransjedata. Viktige presseaktiviteter i 2010 har vært: Mammutsalget, Rivertonprisen, Bokundersøkelsen (pressekonferanse), Litteraturstipend, Oslo bokfestival, Leselyststasjonen, Bokavtalen, Mva-fritak for e-bøker, Bjørnsonstipendet, Boklista og Bokhandlerprisen.

Digitalisering og e-bøker

2010 var året da Apple lanserte iPad og hvor e-boksalget oppnådde 8.32 prosent av bokmarkedet i USA. I Norge ble e-bøker inkludert i bokavtalen og Finansdepartementet klargjorde at mva-fritaket på bøker ikke gjelder uavhengig av format.

Digitalisering

2010 var året da Apple lanserte iPad og hvor e-boksalget oppnådde 8.32 prosent av bokmarkedet i USA vs 3.20 prosent forrige år i følge The Association of American Publishers (AAP).

I Norge var videreutviklingen av den nasjonale e-bokdatabasen (DDS) viktig, og målet er å starte salg av e-bøker våren 2011. I 2010 startet man utviklingen av en webapp for å lese e-bøker, i formatet ePub, rett i nettleseren på iOS og Android. Den norske bokbransjen har valgt en åpen løsning for e-bøker. E-bøkene kjøpes i nettbokhandlene og den nye løsningen sikrer at brukerne alltid har tilgang til e-bøkene, samlet på et sted, uansett hva slags leseenheter som brukes og uavhengig av fra hvilken bokhandel kunden kjøpte bøkene. Løsningen, kalt Bokskya, skal være ferdig våren 2011.

Bokhandlere har vært inkludert i utviklingen av løsningen gjennom plass i styringsgrupper og referansegrupper.

Mva-fritaket må være uavhengig av format

Finansdepartementet har klargjort at mva-fritaket på bøker ikke gjelder uavhengig av format. Kulturdepartementet besluttet i løpet av våren 2010 at mva og e-bøker skulle sees i sammenheng med Mediestøtteutvalgets arbeid. I statsbudsjettet for 2011 fremmet Finansdepartementet forslag for å sikre norske aktører mot konkurranse fra utenlandske aktører. Et system for innkreving av mva for utenlandske aktører skal tre i kraft 1. juli 2011, og er innført i flere EU-land. Bokhandlerforeningen mener primært at en bør ha en teknologinøytral definisjon av mva-fritaket, slik at parallelle utgivelser fritas. Hensikten med mva-fritaket er å bevare det norske språket – en begrunnelse som kanskje er viktigere enn noen gang. Målet er å gi leseren tilgang til bredden av e-bøker på norsk.

Litterære priser og stipend

Jan-Erik Fjell fikk Bokhandlerprisen 2010 for boken *Tysteren*

Bokhandlerprisen

Jan-Erik Fjell (28) fikk Bokhandlerprisen 2010 for boken *Tysteren*, som yngste vinner noen gang. Bokhandlerprisen 2010 ble delt ut på Litteraturhuset av kulturminister Anniken Huitfeldt. Bokhandlerprisen deles ut til en norsk forfatter av en av årets bøker innenfor skjønn/genereell - eller barne- og ungdomslitteratur. Prisvinneren kåres etter avstemming der alle som arbeider i norsk bokhandel kan delta.

Følgende bøker ble nominert til Bokhandlerprisen 2010

Eystein Hanssen; *De ingen savner*, Tom Kristensen; *Dypet*, Tom Egeland; *Fedrenes løgner*, Gaute Heivoll; *Før jeg brenner ned*, Carl Frode Tiller; *Innsirkling 2*, Tove Nilsen; *Nede i himmelen*, Unni Lindell; *Sukkerdøden*, Jan-Erik Fjell; *Tysteren*, Henrik Langeland; *Verdensmestrene*, Gunnar Staalesen; *Vi skal arve vinden*.

Alle de nominerte bøkene ble presentert på en egen film i regi av Fagskolen for bok og papir. Filmen ble lagt på YouTube og vist under prisutdelingen. Bokhandlerprisen ble omtalt i media i ulikt omfang 513 ganger i løpet av 2010.

Tom Egeland fikk Rivertonprisen for beste norske krim 2009 for *Lucifers Evangelium*

Rivertonprisen

Tom Egeland fikk Rivertonprisen for beste norske krim 2009 for *Lucifers Evangelium*. Rivertonprisen er et samarbeid mellom Rivertonklubben, Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen, og ble utdelt på Litteraturhuset. Prisen, Den gylne revolver, deles ut til forfattere av fjorårets beste kriminallitterære arbeid. Prisvinneren kåres av Rivertonklubbens litterære råd.

Bjørnsonstipendet

Sigmund Løvåsen ble tildelt Bjørnsonstipendet 2010. Stipendet tildeles en forfatter det er grunn til å knytte betydelige forventninger til. Forfatterstipendet, bestående av diplom og kr.15.000,-, deles ut hvert år i forbindelse med åpningen av Bjørnsonfestivalen i Molde i august. Bokhandlerforeningen etablerte Bjørnsonstipendet i 1997, i samarbeid med Bjørnsonfestivalen i Molde og Den norske Forfatterforening.

Forfatterstipend

Hans Petter Blad (48) fikk stipendet på 200.000 for romanen *Det oseaniske*. Ingrid Storholmen (34) og Lars Ove Seljestad (49) ble tildelt hvert sitt stipend på 60.000. Stipendene ble utdelt i forbindelse med fagdagen på Lillehammer 27. mai.

Anette Münch (29) mottok Bokhandelens barnebokstipend på 40.000 kroner. Stipendet ble delt ut under Oslo bokfestival 16. september.

Bokhandlerforeningen samarbeider med NBU og Den norske Forfatterforening om stipendene, og det er deres litterære råd som innstiller. Det er norske forfattere i etableringsfasen som skal nyte godt av pengene. Ett av stipendiene kan også tildeles en forfatter det er grunn til å knytte forventninger til i forbindelse med en særskilt utgivelse.

Felles bokprosjekter

I 2010 ble *Aksjon Leselyst* og *Bok til alle* slått sammen til en felles nasjonal aksjon *Leselystaksjonen*.

Leselystaksjonen

I 2010 ble *Aksjon Leselyst* og *Bok til alle* slått sammen til en felles nasjonal aksjon: *Leselystaksjonen*. Leselystaksjonen ble gjennomført fra 17. september til 30. oktober 2010 med 2.768 påmeldte skoler. Prosentvis utgjør dette 81 prosent av landets skoler. Aksjonen utviklet en viktig nettside for aksjonen, og det legges opp til å videreutvikle nettkatalogen over barnebøker. Konkurranseselementet i aksjonen var kviss med spørsmål fra barnelitteraturen. Aksjonen samarbeidet med NRK, og premien var deltakelse på SuperKviss. Finalen mellom Sysle og Vanse skoler ble sendt 11. november 2010.

Bok til alle var en del av aksjonen med 1.326 påmeldte skoler og 388 påmeldte bokhandler. Årets deltagelse utgjør 39 prosent av skolene som ble invitert. Følgende titler var *Bok til alle* bøker i 2010: *Sug* (Heidi Linde), *Nordover / Sydover* (Bjørn Ousland), *Landet under isen* (Lars Mæhle), *Foreldrekriegen* (Erika Fatland), *Dogge* (Mikael Engström). De fem titlene til *Bok til alle* velges av representanter fra Norsk Barnebokinstitutt, Foreningen!les og prosjektleder i Leselystaksjonen. Det legges vekt på aktualitet for målgruppen og at utvalget tar sikte på å nå alle elevenes interesseområder og lesenivå. I år har 64 prosent av bokhandlerne meldt sin tilfredshet tilbake på 4 og 5, noe vi tolker som et godt resultat.

Leselystaksjonen ble gjennomført med tilskudd fra Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen samt egenandel fra bokhandlerne som deltar. Bokhandlerforeningen er prosjektleder.

Verdens bokdag

UNESCO stiftet i 1995 den 23. april som Verdens bokdag. Bokdagen markeres i en rekke land. I Norge markerer en rekke aktører dagen med fokus på leseglede og litteratur. Det er opprettet en hjemmeside på www.verdensbokdag.no.

Mammutsalg

Mammutsalget er et av bokbransjens sterkeste merkenavn og trekker tusenvis av bokinteresserte til bokhandlerne i løpet av de to ukene salget pågår. 73 prosent av landets befolkning vet hva Mammutsalget er, viste en undersøkelse Synovate gjennomførte for Mammutkomiteen i januar 2010.

I 2010 deltok 520 bokhandler på Mammutsalget som foregikk to uker fra 22. februar. 77 forlag deltok med til sammen 821 titler. Netto omsetning ble 52,4 millioner (utfakturert fra distribusjonssentralene FS og SD). Mammutsalget er organisert og eid av Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen i fellesskap. Hensikten med Mammutsalget er å tilby bokkjøpere gode bøker med bredde i emner til en redusert pris. Foreningene har som mål at Mammutsalget skal være det beste boksalg i markedet.

Gavekort

Per 31.12.2010 ble boksjekkordningen utfaset og de fleste butikkene deltar i den elektroniske gavekortordningen. Bokhandelens gavekort kan benyttes i de fleste av landets bokhandler uavhengig av kjedetilhørighet. I 2010 ble det utstedt over 50.000 gavekort og det ble innløst gavekort for over 14 millioner kroner i bokhandelen. Gavekortløsningen leveres av Oberthur som er en ledende leverandør på elektroniske gavekort i Norden.

6B Båtsfjord skole

Oslo bokfestival

Oslo bokfestival ble en publikumssuksess som overgikk bransjens forventninger.

Oslo bokfestival gjennomført for første gang

Helgen 17. til 19. september 2010 arrangerte Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen i samarbeid med en samlet bokbransje Oslo bokfestival for første gang.

Mer enn 120.000 mennesker besøkte festivalområdene og arrangementene og flere enn 180 forfattere deltok på over 200 arrangement i løpet av helgen. De største enkeltarrangementene var besøkt av mellom 2-3.000 mennesker. Publikum og bransjen var begeistret over det omfattende programmet som ble avholdt på 15 scener i Spikersuppa, Den Norske Opera, Litteraturhuset, i forlagshus, bokhandler, salgstelt og kafeer.

Velvillige og gode samarbeidspartnere bidro til at Oslo bokfestival ble en suksess, ikke minst Oslo kommune som la forholdene til rette, og værgudene som velsignet festivalen med solskinn og vakkert høstvær. Flere hundre bransjefolk og 50 frivillige sørget for at planleggingen og gjennomføringen av Oslo bokfestival gikk i henhold til plan. Festivalen ble planlagt og arrangert innenfor en meget stram tidsplan og til en lavere kostnad enn det som var budsjettet.

Bakgrunn

Forleggerforeningen inviterte våren 2009 Bokhandlerforeningen med i et samarbeid for å få på plass en ny stor bokfestival i Oslo sentrum. Et avgjørende element for å kunne arrangere en samlet festival var inngåelse av avtale med De norske Bokklubbene om samarbeid med deres planlagte arrangement i Den Norske Opera.

Visjon, målsetning og målgruppe

Styringsdokumentet for festivalen la til grunn følgende for Oslo bokfestival.

- Bokbransjen skal i fellesskap arrangere den beste festivalen for boka og leseren noen gang i Norge.
- Festivalen skal fremme boka og lesegledden. Festivalen skal være synlig i bybildet, i media og på nettet i den perioden den foregår.
- Bokfestivalen skal nå et bredt publikum og sette dagsorden overfor media med hele bransjen som avsender.

Eivind Volder Rutle startet arbeidet som prosjektleder og festivalsjef i slutten av mars 2010. Anne Schiøtz (Bokhandlerforeningen) i 30 prosent stilling og Åse Garten Galtrud, i 100 prosent stilling (fra juni 2010) har sammen med Eivind vært festivalledelsen. John Tørres Thuv (ARK) ledet styringsgruppen og deltok aktivt for å gjøre festivalen til en suksess.

Bransjestatistikk, undersøkelser og analyser

Bokhandlerforeningen skal bli bransjens beste på å dokumentere bransjefakta.

Videre satsning på statistikk

Bokbransjen har et stort behov for å dokumentere kvantitativ og kvalitativ informasjon. Bokhandlerforeningen har i 2010 fortsatt å videreutvikle og styrke disse områdene. I samarbeid med medlemmene fortsetter foreningen å utvikle effektive metoder for innsamling og bearbeiding av statistikk. I løpet av 2010 har rapporteringen av tall til bokhandel økt og det er iverksatt tiltak for å bedre tallgrunnlaget for de kommende år.

Estimert totalomsetning i norsk bokhandel

Salgstallene er estimert på bakgrunn av normtall for 2009 og innkjøpstall for 2009. Tallgrunnlaget dekker opp mot 80 prosent av den totale omsetningen. Kilde: DnB Normtall og innkjøpstatistikk

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Driftsinntekter (est.) [mill]	4670,0	4768,5	4883,7	5046,8	5042,2	5114,6
Avgiftsfritt salg (est.) [mill]	2935,6	2991,3	3162,4	3222,1	3284,9	3376,0
Bokandel [%]	62,9%	62,7%	64,8%	63,8%	65,1%	66,0%
Endring driftsinntekter [%]	0,47%	2,11%	2,42%	3,34%	-0,09%	1,44%
Endring avgiftsfritt [%]	2,68%	1,9%	5,72%	1,89%	1,95%	2,77%

Boklista 15 på topp i 2010

1. *Den gode kraften*, Joralf Gjerstad
2. *Hjemkomsten*, Victoria Hislop
3. *Ti tette og en badehet*, Frode Øverli
4. *Señor Peregrino* (billigbokutgave), Cecilia Samartin
5. *Salvadorena*, Cecilia Samartin
6. *La meg synge deg stille sanger* (billigbokutgave), Linda Olsson
7. *Panserhjerter*, Jo Nesbø
8. *Drømmehjerter* (billigbokutgave), Cecilia Samartin
9. *Min kamp: Første bok*, Karl Ove Knausgård
10. *Øya* (billigbokutgave), Victoria Hislop
11. *Hotellet på hjørnet av Bitter og Sød* (billigbokutgave), Jamie Ford
12. *Saras nøkkel* (billigbokutgave), Tatiana de Rosnay
13. *Spis, elsk, lev* (billigbokutgave), Elizabeth Gilbert
14. *Havfruen* (billigbokutgave), Camilla Läckberg
15. *Shantaram* (billigbokutgave), Gregory David Roberts

Tabellen viser de mestselgende titlene i 2010, uavhengig av sjanger og utgivelseår

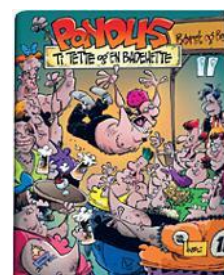
1.

2.

3.

Boklista og salgstall

Boklista ble i 2010 publisert hver mandag i Dagbladet. I 2010 startet vi arbeidet med å tilby Boklista til alle redaksjoner fra 1.1.2011. Listen viser mestselgende bøker basert på salg over disk i et utvalg som representerer omlag 80 prosent av omsetningen i norsk bokhandel. Rapporteringen foregår ukentlig, og dekker bøker som er allment tilgjengelige. Listen fører til økt oppmerksomhet rundt bøker og bokhandelen, og bidrar dermed positivt for bransjen. Utover samarbeidet med Dagbladet har vi i 2010 levert ulike boklister til en rekke medier på forespørsel. Dette er populært stoff, samtidig som det gir oss en mulighet til å vise frem hvilke bøker som er populære. I 2010 har foreningen videreført og videreutviklet ordningen med abonnementsløsning for salgstall til forlag.

Metode

Boklista utarbeides på grunnlag av salgstall fra et representativt utvalg av landets bokhandler. Tallene baserer seg på antall solgte eksemplarer av den enkelte tittel. For at bøkene skal bli med på listen må boken være solgt i mer enn én kjede. De deltakende bedriftene omfattet ved utgangen av 2010 følgende butikker/kjeder: Ark Bokhandel (102 butikker), Notabene (145 butikker), Norli (57 butikker), Libris (120 butikker), Fri Bokhandel (22 av 122 butikker), Tanum (14 butikker), Haugen Bok og Akademisk Kvarter. Bokdata henter vi fra Den norske Bokdatabasen AS.

Økonomiske nøkkeltall

Fra minus til pluss

Normtallsundersøkelsen

Normtallsundersøkelsen 2009 viste igjen et positivt driftsresultat, nå på 1,3 prosent, for 2008 var driftsresultatet - 0,6 prosent. Omsetning (DI) per butikk har i samme periode økt fra 8,1 millioner til 8,3 millioner. Bokandelen har økt siden 2002 da den lå på 64,1 prosent, for 2009 er bokandelen på 68,8 prosent. Bruttofortjenesten har fra 2008 til 2009 har økt fra 39,1 prosent til 41,7 prosent. Kostnadene har vært relativt stabile, men vi ser en økning fra 2008. Normtallsundersøkelsen for 2009 viser at andelen bokhandlere som ligger i kjøpesenter nå ligger på 56,8 prosent.

Tallene i normtallsundersøkelsen er ikke direkte sammenlignbare med tallene fra tidligere år på grunn av endringer i rapporteringsgrunnlaget.

Metode

Normtallsundersøkelsen er en landsdekkende undersøkelse som gir et utfyllende bilde av økonomien i norsk bokhandel. Tallene publiseres hvert år av Bokhandlerforeningen. Undersøkelsen dokumenterer viktige økonomiske nøkkeltall for bransjen, og brukes aktivt både av medlemmene og andre, bl.a. i forbindelse med budsjettarbeid.

En oversikt over nøkkeltallene for 2009 ligger på Bokhandlerforeningens nettsider. Resultatene fra undersøkelsen som viser 2010-tallene vil foreligge i løpet av sommeren 2011.

Normtall

Sammendrag	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bruttofortjeneste	38,6 %	38,8 %	38,3 %	38,7 %	39,1 %	41,7 %
Andre inntekter	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	1,0 %
- Lønn	17,7 %	18,1 %	17,6 %	17,6 %	19,2 %	19,1 %
- Lokaler	7,4 %	7,8 %	7,9 %	8,1 %	9,7 %	10,5 %
- Reklame	2,2 %	2,4 %	2,2 %	2,5 %	2,3 %	1,9 %
- Avskrivninger	8,3 %	8,1 %	8,3 %	8,5 %	9,0 %	9,8 %
Driftsresultat	3,1 %	2,7 %	2,9 %	2,6 %	-0,6 %	1,3 %
Netto finans	0,4 %	0,5 %	0,7 %	-0,1 %	1,6 %	0,5 %
Ord.res. før skatt	2,7 %	2,2 %	2,2 %	2,6 %	-2,2 %	0,8 %

Innkjøpsstatistikk

Bokhandelens innkjøp endte på 1,79 milliarder i 2010 og er en nedgang på 2 prosent fra 2009.

Bokhandelens innkjøp fra sentralene

Innkjøpene for 2010 viste en samlet nedgang på to prosent, mens innkjøpene i allmennmarkedet viste en økning på åtte prosent. Innkjøpene av skjønnlitteratur gikk opp 8 prosent fra 2009 til 2010, mens innkjøpene av generell litteratur og billigbøker gikk opp 9 prosent. Nedgangene i skolebokinnkjøpene skyldes i hovedsak kunnskapsløftet og at det nå kjøpes inn bøker for flere år av gangen. Skolebokinnkjøpene vil komme i bolker og vi vil se store svingninger i skolebokinnkjøpene fra år til år.

Metode

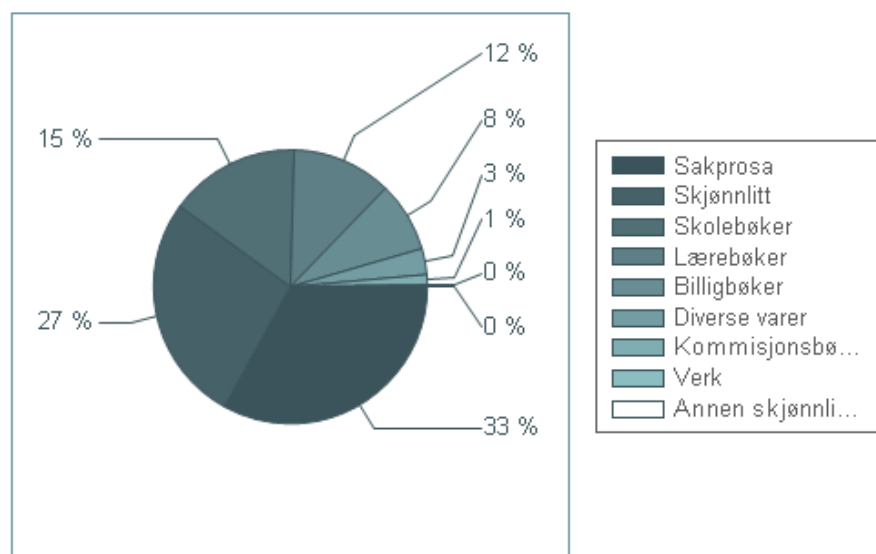
Innkjøpstallene viser bokhandelens kjøp av bøker fra distribusjonssentralene Forlagsentralen og Sentraldistribusjonen. Tallene antas å dekke om lag 80 prosent av innkjøp til butikkene. De resterende innkjøpene antas å komme direkte fra forlag (lokallitteratur) eller fra andre distributører i inn- og utland (f.eks. Bladsentralen).

Allmennmarkedet opp 8 prosent i 2010

	Innkjøp (mill.)	Endring fra 2009
Skolebøker	518,9	-18 %
Skolebøker for grunnskolen	351,0	-2 %
Skolebøker for videregående skole	167,8	-38 %
Lærebøker	228,1	7 %
Lærebøker for høyere utdanning	181,2	10 %
Fagbøker for profesjonsmarkedet	46,9	-2 %
Sakprosa	369,3	9 %
Norsk sakprosa for voksne	222,8	6 %
Oversatt sakprosa for voksne	115,2	13 %
Norsk sakprosa for barn	12,1	15 %
Oversatt sakprosa for barn	19,2	9 %
Skjønnlitt	385,5	8 %
Norsk skjønnlitteratur for voksne	101,1	6 %
Oversatt skjønnlitteratur for voksne	142,2	6 %
Norsk skjønnlitteratur for barn	65,4	19 %
Oversatt skjønnlitteratur for barn	76,8	6 %
Billigbøker	180,4	9 %
Verk	4,8	-35 %
Kommisjonsbøker	32,2	-11 %
Diverse varer	70,7	-7 %
Annen skjønnlitteratur	2,0	INF
Totalt	1791,9	-2 %

Figuren viser innkjøp fra sentralene (mill) og prosentvis endring fra 2009.

Bokhandlerkjøp fra SD og FS 2010, fordelt på bokgrupper

Forbrukerundersøkelser

På verdenstoppen i lesing. 93 prosent leste en eller flere bøker siste år. Menn passerer for første gang 90 prosent.

Den store bokundersøkelsen

I 2010 ble den store bokbransjeundersøkelsen gjennomført for 10. gang. Undersøkelsen er et samarbeid mellom Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen og det er blitt foretatt tilsvarende undersøkelser helt siden 1977.

93 prosent leste en eller flere bøker i 2009. Menn passerer for første gang 90 prosent. Hele 40 prosent leser mer enn 10 bøker i året. Av de 13 prosent som leser mest (over 30 bøker i året) er det størst økning hos dem med lavest inntekt, som kan ha sammenheng med holdningsendring til pris. Bokkjøp på Internett er stigende. 27 prosent sier at de kan tenke seg å lese e-bøker i løpet av de neste tre årene.

Boklesning holder seg på et meget høyt nivå

97 prosent kvinner og 90 prosent menn har lest en eller flere bøker i løpet av 2009, noe som gjør at Norge er i verdenstoppen i lesing. I 2000 svarte 64 prosent at de leste bøker minst en dag i uken, nå svarer 74 prosent at de gjør det. Boken står seg svært godt i kampen om folks tid. Vi leser i snitt 18 bøker hver. De som oppgir en lavere husstandsinntekt, har en markant økning blant dem som leser mest. Dette kan ha sammenheng med at færre synes bøker er dyre og at bøker er svært tilgjengelige gjennom mange kanaler. 79 prosent av de som har barn under 10 år, leser for barna sine ofte. De med høy utdanning og inntekt leser oftest.

Økning i antall bokkjøpere siste tiår

I 2000 svarte 68 prosent at de hadde kjøpt en eller flere bøker, nå svarer 79 prosent at de gjør det. Vi kjøper i snitt 11 bøker i året. Hovedkanal er som tidligere fysisk bokhandel, 85 prosent har kjøpt en eller flere bøker i bokhandelen siste året, og stadig flere benytter seg også av nettbokhandel. 19 prosent har kjøpt bøker i norsk og 9 prosent i internasjonal nettbokhandel. Økningen er størst i norsk netthandel. Det er særlig menn som oppgir at de har kjøpt bøker gjennom denne kanalen. Det er også økning av bokkjøp i utlandet. Bokklubbkjøp er som i forrige undersøkelse på 30 prosent.

61 prosent sier de besøkte en bokhandel siste måned. Kundene er svært fornøyd med utvalg, betjeningens kompetanse og serviceinnstilling, miljø og prisnivå.

E-bøker

For første gang er spørsmål om e-bøker stilt. 27 prosent svarer at det kan være aktuelt å lese bøker på denne måten, flest yngre menn i Oslo. Det mest overraskende er at 29 prosent av de som ikke har lest bøker det siste året, svarer positivt på dette spørsmålet.

Om undersøkelsen

Bokundersøkelsen 2010 er gjennomført av Synovate for Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen i uke 6 og 7, med et representativt utvalg av befolkningen over 15 år. Skolebøker er ikke med i undersøkelsen.

Forbrukerundersøkelser

Bokhandelen styrker sin markedsposisjon som den viktigste kanalen for kjøp av bøker.

Halvårig markedsundersøkelse om kjøpsvaner og handelskanaler

Bokhandelen styrker sin markedsposisjon som den viktigste kanalen for kjøp av bøker, viste undersøkelsen Synovate gjennomførte for Bokhandlerforeningen i desember 2010. 64 prosent oppgir at den siste boken de kjøpte, kjøpte de i bokhandelen, en økning på 5 prosent fra i fjor. Salget via Internett er på 11 prosent, samme som i 2009.

57 prosent av befolkningen har kjøpt en eller flere bøker siste tre måneder mot 55 prosent i 2009. Det er den høyeste målingen som er registrert siden 2002. Totalt oppgir 74 prosent av befolkningen at de har kjøpt en eller flere bøker siste året, en økning på 4 prosent fra i fjor.

Om markedsundersøkelsen

Hvert halvår (i juni og desember) utfører Synovate på oppdrag fra Bokhandlerforeningen en undersøkelse av kjøpsvaner for bøker. Undersøkelsen baserer seg på et landsrepresentativt utvalg av befolkningen over 15 år, valgt ut av Synovate for å representere et tverrsnitt av befolkningen. Undersøkelsen gjennomføres for å kunne følge utviklingstrekk, særlig i bokkjøpernes bruk av handelskanaler. Undersøkelsen ble første gang gjennomført i desember 2004.

24 LUND 23. desember 2010

KULTUR

FORNYDE Christen i Bokhandlerforeningen Randi S. Øy er sjans til en viktig utvikling i bokhandelen befestet seg som det mest populære stedet å kjøpe bøker. Foto: Lars Eivind Borge

Vi kjøper helst bøker over disk

I en ny undersøkelse kommer det fram at 64 prosent gjør bokkjøpene sine hos bokhandelen. Det er det høyeste tallet på sju år.

AV KJØPER Det er Synovate som på oppdrag fra Bokhandlerforeningen har gjort en undersøkelse av kjøpsvaner for bøker. Undersøkelsen baserer seg på et landsrepresentativt utvalg av befolkningen over 15 år, valgt ut av Synovate for å representere et tverrsnitt av befolkningen. Undersøkelsen gjennomføres for å kunne følge utviklingstrekk, særlig i bokkjøpernes bruk av handelskanaler. Undersøkelsen ble første gang gjennomført i desember 2004.

Nettsalg stagnerer Salget av bøker på Internett har kjøpt støtten av nettsalgstrenden økt, og kjøperne har fortsatt den tradisjonelle, og kjøperne har fortsatt den tradisjonelle måten på å kjøpe bøker.

Folk har tro på at fremtiden ligger i større grad vil foregå over Internett, men

Bokklubbsalget Salget i bokklubben har økt, og det er spesielt i de små og mellomstore bokklubbene at salget har økt. Det er spesielt i de små og mellomstore bokklubbene at salget har økt.

Man vil gjerne bli i dem og se dem fysisk Randi S. Øy, sjans til en viktig utvikling i bokhandelen befestet seg som det mest populære stedet å kjøpe bøker.

ÅRETS STØRSTE FILMOPPLEVELSE!

KONGEN AV BASTØY

PÅ KINO OVER HELE LANDET

Samt en rekke andre kinoer

Se www.filmweb.no

Fagskolen for bok og papir

Kompetente og motiverte medarbeidere er den viktigste suksessfaktor for å lykkes i konkurransen med andre forhandlere.

Konkurransen i bokbransjen er sterkere enn noen gang. Kompetente og motiverte medarbeidere er kanskje den viktigste suksessfaktor for å lykkes i konkurransen med andre forhandlere.

Skolen gjennomføres som et deltidsstudium over 1 år. Skoleperioden deles i 3 bolker; høst, vinter og vår med 3-4 ukers undervisning hver gang. Dette for å redusere studentens fravær og behovet for vikar reduseres betraktelig. Skolen legger vekt på å gi studentene kompetanse i de fleste fagområder man har behov for som ansatt i bokhandel og/eller forlag: Økonomi, ledelse, markedsføring, jus, forlagsdrift, butikk- og kjededrift, bransjekunnskap og litteraturkunnskap. En vesentlig del av litteraturkunnskapen tilegnes via brevundervisningen som gjennomføres over et år, fra august til juni. Studieturen i 2010 gikk til London.

Fagskolen for bok og papir har fått gode tilbakemeldinger fra både studenter og bedrifter som har studenter på skolen. Det faglige opplegget med sine fagplaner er nært knyttet opp til deres behov. Skolen uteksaminerte 13 studenter våren 2010. Se bildet over. Kull 2010- 2011 består av 15 studenter.

I 2009 fikk Fagskolen studiet godkjent av Nokut (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Fagskolen inngikk en samarbeidsavtale med Høgskolen i Telemark og dette medfører at studentene fra høsten 2010 oppnår 30 studiepoeng ved gjennomført studie. Fagskolen for bok og papir drives som en stiftelse, eiet av Bokhandlerforeningen. Skolens lokaler er i Bokhandelens hus. Det er to ansatte i Fagskolen, på totalt ett årsverk. For mer informasjon: www.fagskolen.no.

Bransjeinformasjon og annen medlemsservice

Aktiv hjemmeside

Her offentliggjøres fortløpende foreningens hovedstatistikk, i tillegg til presentasjoner av aktuelle saker og presentasjon av foreningen og foreningens arbeidsområder. Her finner man også brosjyrer man kan laste ned: Minifakta, Bokavtalen, Litteraturabonnementene.
www.bokhandlerforeningen.no

Bokforum

Bokforum er Bokhandlerforeningens informasjonsskriv til medlemmene. Det ble i 2010 sendt ut 12 nummer av *Bokforum*. *Bokforum* sendes per e-post. Målet er at man også skal finne det meste av informasjonen i *Bokforum* på våre nettsider.

Medlemsfortegnelsen

Bokhandlerforeningen tilbyr en oversikt over alle bokhandler i landet som er medlem av foreningen. Medlemsfortegnelsen selges som Excel-fil, og inneholder adresser, e-post, telefon- og faksnummer og kjedetilhørighet.

Bok & samfunn - www.bokogsamfunn.no

Bok & samfunn er et bransjeblad som utgis hver 14. dag av Bokhandlerforeningen. Bladet består av fire personer (3,5 årsverk). I tillegg til papirutgaven har *Bok & samfunn* egne nettsider som fortløpende oppdateres med aktuelt bransjestoff og bokstoff.

I desember fikk *Bok og samfunn* ny redaktør. Dag H. Nestegard overtok som ansvarlig redaktør etter Per Olav Solberg som gikk over i ny stilling som redaktør i Prosa. I utgangen av 2010 ble *Bok og samfunn* et eget AS med eget styre. Aksjene er 100 % eid av Bokhandlerforeningen. Styreleder er Bokhandlerforeningens direktør.

Utvalg og representasjon 2010

Valgkomiteen

Martin Antonsen (leder), Bokhuset Libris
Anne Bjørg Røed, Gravdahl Bokhandel
Mette Reke, SiS Bok

Forhandlingsutvalget

Anne-Regine Bakstad (leder), Tanum
Morten Aas, Libris
Siri J. Strømmevold, Tynset bokhandel
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

Bransjerådet

Siri J. Strømmevold, Tynset Bokhandel
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

Godkjenningsutvalget

Lars-Ove Hammer, Haugen Bok
Anne Bjørg Røed, Gravdahl Bokhandel
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen
Sidsel Henriksen (sekr.), Bokhandlerforeningen

Økonomiutvalget

Anne-Regine Bakstad (leder), Tanum
Ståle Åbotsvik, Akademisk Kvarter
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen
Ingeborg Ekre, Bokhandlerforeningen

Digitaliseringsutvalget

Arild Bjørn-Larsen (leder)
Pål Løwe, Akademika
Morten Aas, Libris
Anne S. Posner Studia A/S
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen
Anne Schiøtz, Bokhandlerforeningen

Merkur-Bok – styringsgruppen

Siri J. Strømmevold, Bokhandlerforeningen
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

A/S Bokhandelens Hus

Arne Medlien (styreleder) Bokhandlerforeningen
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

Styret for Fagskolen for bok og papir

Randi S. Øgrey, (leder), Bokhandlerforeningen
Per Christian Opsahl / Odd Magnus U. Nilsen (siste halvår),
Forleggerforeningen
Pål Løwe, Akademika
Morten Aas, Libris
Anne Gaathaug, Kagge (siste halvår)

PR Mammut

Lise Owren, Tanum
Trond A. Gudbrandsen/Christine Rytter Evensen, Ark
Anne Schiøtz, Bokhandlerforeningen

BBG (Bokhandlernes brukergruppe)

Lars-Ove Hammer, Haugen Bok
Berthe Reistad, Tanum Karl Johan
Jeanette Raad, Marit Naumann, Ark
Solveig Granlund, Libris
Helén Foss, Fri Bokhandel
Ståle Åbotsvik, Pauliina Typpi, Unipa
Sidsel Henriksen, Bokhandlerforeningen

Styret foreningen !les

Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

European Booksellers Federation (EBF)

Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

Norsk Barnebokinstitutt

Randi S. Øgrey, rådsmedlem Bokhandlerforeningen
Kathrine Wegge, vara, Bokhandlerforeningen

Bokfestival styringsgruppe

John Tørres Thuv (leder), Ark Bokhandel/Bokhandlerforeningen
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen
Anne Schiøtz (prosjektdeltaker), Bokhandlerforeningen

Leselystaksjonen styringsgruppe

Kathrine Wegge (prosjektleder)
Berit Dahl Folden, Tanum
Svein Arild Jordanger, Norli
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

Litteraturpolitisk samarbeidsforum

Siri J. Strømmevold, Tynset Bokhandel/Bokhandlerforeningen
Randi S. Øgrey, Bokhandlerforeningen

RFID styringsgruppe

Randi S. Øgrey (leder), Bokhandlerforeningen
Anders Askevold (prosjektleder), Ark

Bokhandlerforeningen

Øvre Vollgate 15

0158 Oslo

Tlf: 22 39 68 00

Faks: 22 39 68 10

E-post: [firmapost @bokhandlerforeningen.no](mailto:firmapost@bokhandlerforeningen.no)

www.bokhandlerforeningen.no